

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski listnik.

Štev. 12

Ptuj, 26. marca 1922

IV. letnik

Mikuletič - Lenarčič - Zelenko - Ferleš
ali NSS shod v Ptuj.

Pri nas ne nosi nobeno javno delovanje koristi, še manj hvaležnosti, najmanj pa politika, razven, če se isto izrablja po zloglasnem Šustersičevem ali danes Radičevem načinu. To je za nas Slovence značilno in čim poštenje in nesebičneje žrtvuje kdo svoje moči javni in občni koristi, tem smrdljiveje blato se meče na njega. Ni čuda, da se odtegujejo naši v borbah za dobrobit naroda že osiveli in najboljši možje vsakemu javnemu delu.

Vendar to blatenje ni izraz naroda, ne, to je delo par prenapetih in publih širokoustnežev, ki hočejo izrabljati lahkovernost in občo nezadovoljnost nerazsodnega ljudstva v svoje sebične in strankarske namene, ki pa še sami do danes niso storili pozitivnega ničesar, pač pa že veliko dobrega razdrli.

Sami demagogi, brez vsake intelektualne, duševne ali srčne naobrazbe, smatrajo po sebi vsakega drugega za lopova, tatá, koritarja, špekulanta, korupcista in kar še je teh lepih priimkov ter skušajo to svojo „idejno“ politiko vcepiti širšim slojem. V občni zmedenosti, moralni propalosti in nezadovoljstvu, kakor je to ustvarila vojska, ni to nobena umetnost. Vendar pa ljudstvo že uvideva, kje je resnica in kje ljulika, kar nas navdaja z novim upanjem, da bodo sčasoma slednji spoznali zrno od plevela.

Na zadnjem demokratskem shodu v Ptuj so se obravnavala vsa važna in aktualna vprašanja popolnoma nepristransko, brez vsakega natolcevanja. Odkritosrčna izvajanja politična, kulturna, gospodarska in socialna so žela vsestransko odobravanje in izzvala v naši politični javnosti zadovoljstvo, pri nasprotnikih pa veliko razburjenost, ker dobivamo dan na dan izjave od treznomislečnih ljudi iz nasprotnih taborov, da se strinjajo z nami.

Nekoliko vraž in praznoverja iz Središča in okolice.

(Iz ljudskošolskih zvezkov višje stopnje.)

Kadar slišiš spomladi prvokrat grmeti, se moraš hitro trikrat na zemljo prekucniti, potem imaš dotično leto srečo pri globanjah. — Ako nakladamo z zobačami ali grabljami seno na voz, se voz gotovo prekucne. — Ako neseš zvečer v mraku mleko v nepokriti posodi iz hiše, se mleko gotovo pokvari. — Ako stopi krava na paši čez ptičje gnezdo, izgubi krava mleko. — Ko prideš na sveti večer od polnočke, moraš dati kravam jesti, potem slišiš, kako se krave pogovarjajo. — Ako je kruh obrnjen z načetim ali narezanim krajem proti vratom, odide iz njega blagoslov. (Kruh nič ne izda!) — Ako splezaš na sv. Vida dan na črešnjo, gotovo z nje padeš. — Ako greš zvečer po „Ave Mariji“ gologlav iz hiše, se ti zasuče netopir v lase. — Ako pred Jurijevim na suhi les grmi, je tisto leto mnogo tatov. — Če so na vratih predolgo časa

Ker je NSS uvidela, da se ji majejo celo njeni stebri, je sklicala za preteklo nedeljo svoj shod, česar bi gotovo ne storila, če bi vedela vnaprej za blamažo, katero je s tem shodom doživela.

Na pomoč prihiteli nar. poslanec Deržič ni povedal v celem svojem res zmožanem govoru ničesar stvarnega, udrihal le na levo in desno, kriva vsega zla je seveda demokratska stranka, ker klerikalizma se ne boji, socialnih demokratov pa itak več ni, katero trditev so navzoči socialni demokrati mirno vtaknili v žep. Svoje poslušalce je pital z različnimi aferami, ki pa eksistirajo samo v njegovi domišljiji. Najlepša izmed teh pa je bila trditev, da je njegov „prijatelj“ dr. Kukevec glasoval pri sprejetju dvanajstin proti kreditom za bolnice v Sloveniji, vsled česar so se morale zapreti, sedaj pa berači za izredne kredite za iste bolnice pri finančnem ministru. Demokrati naj pazijo, kakih sredstev se poslužujejo, ker vrniti jim hočejo milo za drago, namreč, kakor je izrecno povdarjal, delati ravno tako, če pridejo na vlado — druga vprašanja pa za njih niso aktualna.

G. Deržič je gotovo mislil, da ima pred seboj poslušalce Zelenkove in Ferlešove baže, ker drugače bi si ne upal izustiti takih trditev, katerim se mora smejati vsak političen otročaj.

G. Deržiča pa sta daleko nadkrilila voditelja tukajšnjih NSSarjev gg. Lenarčič in Mikuletič.

Bruhala sta ogenj in žveplo na vse tiste, ki so se naučili in razumejo nekaj več, kakor pisati številke na vagone ali kake akte prepisovati. Zato pa je tudi za ptujskega župana boljši zadnji delavec, ko kak odvetnik, ki bi oškodoval mesto za milijone, kakor prejšnji gerent, radi česar je g. Mikuletič spravil revizijo na magistrat, krivce pa v disciplinarno preiskavo, kar ne sme ostati brezuspešno.

Torej! Vedeli smo, da je disciplinarna preiskava na magistratu politikum, sad rudečo-modre koalicije, kar nam g. Mikuletič javno in nehote potrjuje.

Vsem trem govornikom je odgovoril dr.

napisani sv. Tri kralji, tedaj kokoši prenehajo nesti. — Ako črna kokoš kikirikika kakor kokot, potem v kratkem v oni hiši nekdo umrje; ako kikirika rjava kokoš, bode pri dot. hiši ogenj. — Če vpije okrog hiše vrana, tedaj je nesreča blizu. — Če so zobače z zobci navzgor obrnjene, tedaj si hudobec kremplje brusi. — Ako je nož z ostrino navzgor obrnjen, si hudir brusi kremplje. — Če ostanejo mesarju, ko dela klobase, „špale“, tedaj imajo svinje prihodnje leto malo špeha. — Zvečer pred Jurijevim moraš plot s trnjem oviti, ker potem „copernice“ nimajo moči do krav. — Dan pred Jurijevim ovij hlevska vrata s trnjem, potem ne morejo čarovnice do krav. — Na „fašenk“ moraš močno plesati, če hočeš, da boš imel dot. leto debelo repo in dolg lan. — Ako deži, ko nesejo mrtvega k pogrebu, pride duša onega mrliča gotovo v nebesa. — Ako sneži, ko se pelje nevesta k poroki, bo nevesta v zakonu srečna. — Na „fašenk“ daj kokošim v obroču jesti, potem vedno na enem mestu nesejo. — Ako starši svojega otroka (deklico) z metlo tepejo, se

Senčar, ki jim je dokazal direktno neresničnost njihovih trditev, sicer v kratkih ali resničnih besedah in učinek je bil katastrofalen. Njih lastni pristaši in zavezniki socialni demokrati so kljub NSSarjem na pomoč priskočivšemu Hönigsmanu in dr. Brumenu — slednjemu ne zamerimo, ker ga ne vzamemo več resno — iz sramu bežali iz itak zelo pričlo zasedene dvorane in resolucije so bile prečitane, ob k večjemu 15 še navzočih poslušalcev, izmed katerih sta se nad celim zborovanjem posebno odlikovala s svojimi neslanimi medklici gg. Zelenko in Ferleš, katera sta prijadrjala srečno po raznih metamorfozah prvi od avstrijskega konfidenta, drugi špricanega lazarista v pristojno pristanišče NSS in kojih prvi osrečuje sedaj g. Čučka, drugi pa mestni magistrat.

In ker drugo listje odpada, častitamo NSS stranki na teh najnovejših pridobitvah, vsaj sigurno ostanejo stebri — Mikuletič — Lenarčič — Zelenko — Ferleš!

Zbor Jugoslov. Maticice.

V Mariboru se je vršilo v nedeljo, dne 19. marca dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma pokrajinsko zborovanje Jugoslovanske Maticice ob udeležbi nad 400 članov. Predsednik zborovanja dr. Ravnihar je v kratkem nagovoru pozdravil najprej vnanje delegate, zastopnike armade, duhovništvo, zastopnike strank, podžupana Rogliča ter ostale navzoče. Namesto odsotnega župana Grčarja je zbor pozdravil podžupan Roglič. Govor predsednika dr. Markoviča je izzval veliko navdušenje. Podružnica v Splitu je zbor pozdravila brzojavno.

Poročila glavnega tajnika Mahkote ter blagajnika vlad. svetnika dr. Vodopivca sta bila z odobravanjem sprejeta. Glede spremembe pravil se pokrajinski odbor poveri, da tozadevne predloge naslovi na centralni odbor v rešenje. Izid novih volitev: predsednik dr. Ravnihar, podpredsedniki: dvorni

nikoli ne more poročiti. — Ako leta sraka okrog hiše, dobimo še isti dan pismo. — Na Telovo ne hodi v gozd po jagode, ker te sicer gotovo kača piči. — Ako pes tuli, vidi smrt. — Ako srbi koga dlan desne roke, bode moral denar izdati, ako ga srbi dlan leve roke, dobi denar. — Ako ti pade nož iz roke in se zapiči v tla, pride v hišo gost. — Če zakoplje kdo na cesti v zemljo puško, in gre pogreb čez njo, ima dotična puška srečo. — Pšenice ne siplji čez prag v vrečo, sicer bode plevnata (polna plevela). — Ako prineseš spomladi prve zvončke k hiši, nehajo kokoši nesti. — Če damo na pustni dan kokotu paprikinu zrno, tedaj postane ta kokot zelò hud. — Ako pride na sv. post v hišo ob času, ko domači jedò, moška oseba, potem v dotični hiši v kratkem moški umrje. — Če se sliši v steni ura, tedaj v dot. hiši nekdo umrje. — Komur zajec pot preteče, je isti dan nesrečen. — Kadar v ognju močno cvili, pomeni to svajo ali zdražbo.

svetnik Regally, dr. Puc, ga. dr. Tavčarjeva; odborniki: Mahkota, dr. Vodopivec, dr. Fornazarič, Jajne Kopač, Finžgar, dr. Srebrnič, nadzornik Wester, dr. Ehrlih, Železnikar, Vladimir Kravos, profesor Seidl, Masten. okr. glavar Podboj, notar Tavzes, profesor Kovačič, Mohorko, gđc. Poljančeva, Šarona, Černež, Hercele. — Zborovanje se je zaključilo ob 1. uri popoldne.

Gospodarstvo.

Ogrščica.

Ogrščico imenujejo nekateri tudi repico. Vendar sta to dve različni rastlini, ki sta si sicer sorodni, a slični samo v sestavi in barvi cvetja. Obeh cvetja je rumeno, itak je ono od ogrščice nekoliko svetlejše. Repično cvetje je tudi bolj košato. Velika razlika je v listju; repično je na spodnji strani dlakovo, sploh enako onemu od navadne repe, ogrščino ščavje je pa gladko in podobno bolj onemu od podzemne kolerabe. Ogrščica ima tudi debelejšo in bolj temno seme, kakor repica. Seme obeh se rabi za izdelavo olja, ki je obojno precej enake kakovosti.

Ogrščica je ozimna in jara.

Radi podnebja ni izbirčna. Pridelujejo jo v južnih, pa tudi v severnih pokrajinah. V krajih, kjer se na pomlad rada pojavlja močna slana in kjer zemlja pogostoma menjaje zmrzuje in odpušča, tam ozimni ogrščici ne ugaja. Tu je na mestu pridelovanje jare ogrščice, ki pa da manjši donos, kakor ozimna.

Zemljo zahteva globoko, peskovito ilovico v dobrem gnojnem stanju. Peščene, prodnate in plitve zemlje ji ne prijajo. Na teh trpi preveč po suši.

Po prahu in na deteljšču uspeva posebno dobro, vendar je zemljo z večkratnim oranjem, rahlanjem in z gnojenjem primerno pripraviti za posetvo.

Ako hlevskega gnoja ni dovolj, se lahko poleg tega uporablja umetni gnoj. Ta ne gnoji le, ampak on ovira tudi bolhače in druge škodljive žuželke v njihovem škodljivem poslu deloma, ker rastlince hitreje odrastejo, deloma, ker jih prežene njegova jedkost.

Ozimno ogrščico sejejo koncem avgusta, začetkom septembra, jaro pa koncem aprila.

Ogrščica se seje redkoma širom, ampak zvečine v vrstah. Te naj bodo po kakovosti zemlje 30 do 60 cm narazen. V tem slučaju se rabi na ha 8—16 kg semena. Pri setvi širom se rabi polovico več.

Setev je plitvo povlačiti in pritisniti z valjarjem. Ako se seje s strojem na cevi, je setvo samo povaljati. Posebno je priporočljivo valjati v bolj rahlih zemljah.

Ako se pojavi plevel, je ogrščico opleti.

Pri setvi na vrste se priporoča ogrščico, dokler je še nizka, enkrat okopati z nalašč zato pripravnim okopalnikom.

Zetev se prične, ko je ogrščica napol zrela, torej ko začne seme rjaveti; to je pri ozimni nekako koncem junija začetkom julija, pri jari pa koncem septembra. Ako zanjemo ogrščico še le, ko je popolnoma zrela, izpada preveč seme. Radi tega jo je tudi kositi ali žeti v jutranjem času, to je v rosi. Povezano v snopje jo je postaviti po dva in dva v vrste, da dozori. Dozorjeno je previdno nalagati in voziti s polja v jutranji rosi ali zvečer, ko je stročje vlažno in sicer na vozu, ki je pregrnjen z rjuho, da se kolikor mogoče malo semena zgubi. Če le možno, je paziti tudi na to, da jo v snopih na njivi, ko je dozorela, ne dobi ploha, sicer popokajo semenjače in mnogo semena izpade.

Zmlačeno je nasuti v plitvih plasteh in pregrebati, da se dodobra posuši.

Ozimna ogrščica da na ha 9 do 20 q semena in 20 do 40 q slame, jara pa 5 do 13 q semena in 15 do 20 q slame. Slama je dobra nastelj za živino; seme pa vsebuje 30 do 40 odstotkov olja, ki je rabljivo za razne svrhe. Pri pomanjkanju boljšega mora

biti dobro tu ti za jed. Svoj značilen, sicer neprijeten okus izgubi, če se prevreje v večji posodi in potem nareže vanj par olupljenih krompirjev ali nekoliko korenja. To mu baje odvzame oni neprijeten vonj. Kdor ga ima, naj poskusi in poroča, koliko je istine na tem.

Ogrščico ovirajo v rasti neugodni vremenski pojavi kakor: huda brezsnježna zima, dolgotrajna, ledenosnežna odeja, dalj časa vplivajoča suša in moča, pa tudi pozna, močna slana lahko uniči cvetje.

Včasih jo napadejo neka vrsta plesnobe, črna rosa in golšavost.

Raznovrstni bolhači in rilčkarji, repični belin, ozimna sovka, rujavi brošči in njih ogrci ter ličinke poljske pokalice so tudi njeni neprijetni gosti. S pravilnim kolobarjenjem je deloma mogoče opasnost teh odvratitvi ali vsaj omejiti. Če se pa sčasoma le razpasejo tako, da postaja dobičkanost pridelovanje par let opustiti, kajti v redkih slučajih bo čas dopuščal omejevat škodljivo delovanje teh žuželk z obiranjem teh škodljivcev, s požiganjem strnja in s trošenjem apnenega prahu ali pepela.

Tu in tam že pridelujejo pri nas ogrščico, pa tudi repico, posebno v gornjem delu Slovenskih goric, osobito ob avstrijski meji. Na pomlad nam svedočijo to vsled cvetja povzročene, lepe, rumene lise po njivah. Z donosom so pridelovalci prav zadovoljni, kajti pridelava se je lahko vsaj toliko, kakor pšenice, v ceni pa je najmanj enkrat dražja.

Kakor že omenjeno, je olje iz ogrščice rabljivo tudi za raznovrstne domače potrebe, njene prge pa so dobro krmilo. Vsekakor je v sedanjih razmerah priporočljivo, jo gojiti v večjem obsegu, kakor dosedaj. Zupanc.

* * *

Poziv vsem vinogradnikom SHS!

Pravila za ustanovitev velike organizacije vinogradnikov so dotiskana in so na razpolago vsem interesentom proti vpošiljavi 1 dinarja v znamkah pri podpisani „Glavni zvezi jugoslovenskih vinogradnikov v Mariboru.“

„Vinogradniki! Kakor vsem stanovom, treba je tudi nam, velike, močne organizacije; treba je tudi nam zastopstva in vodstva, da si zasiguramo obstoj! Ne dajmo se od trenutnih navidez dobrih vinskih cen prevariti! Ne držimo rok križem in ne čakajmo, da nas zaloti usoda nepripravljene! Pomislimo, da pridelamo v normalnih časih več vina, nego ga sami rabimo in da moramo skrbeti za izvoz nadprodukcije! Pomislimo nadalje, da Italija, Madžarska in druge prijateljske in neprijateljske vinorodne države komaj čakajo rednih trgovskih odnošajev z nami, da preplavijo naš vinski trg s svojimi vini, ki jih vsled ugodnejših klimatičnih in drugih razmer veliko cenejše producirajo! Omogočitev izvoza naših vin in prepoved uvoza tujih vin ste sigurno dve vprašanji, od katerih je nadaljni obstoj našega vinarstva v največji meri odvisen! Kdo naj štiti naše interese pri trgovinskih pogajanjih, če smo raztreseni in eden za drugega ne vemo? Kdo naj vpliva na vlado, da ne pripusti uvoza tujih vin? Kdo jo naj podučiti, da bi bila naša propast, če se izvoza našega vina ne omogoči in uvoz tujega ne prepove, ozir. ne zabrani? Vse to zamoremo le mi sami, ozir. naš zastopnik „Glavni Savez Jugoslovenskih Vinogradara“, če se strnemo v močne vrste, ki stoje za njim in tvorijo neprodirljivo falango do najzadnjega sela v državi, kjer žive vinogradniki. Zatorej vinogradniki, organizirajmo se! Ustanovimo si v vseh vinorodnih krajih svoja krajevna vinarska društva! Vsa krajevna vinarska društva ene pokrajine se strnejo v pokrajinsko zvezo vinogradnikov in vse pokrajinske zveze vinogradnikov tvorijo glavno zvezo vinogradnikov („Glavni Savez Jugoslovenskih Vinogradara“), ki je eksekutivni organ organizacije in zastopnik naših interesov napram vladi in vsem javnim faktorjem.

Pa to še ni vse! Vsled nastalih novih razmer, se mora tudi naše vinarstvo, če hoče

obstati, temeljito preorijentirati. Treba bo preustrojiti naše vinarstvo malodane v vseh pokrajinah in ga postaviti na čisto drugo stališče, nego ga je zavzemalo pred svetovno vojsko. Da se ta preutroj pravilno izvrši, treba nam je enotnega postopanja, razdelitev vlog in dela, kratkomalo vodstva v celi akciji. In tudi na tem polju je „Glavna Zveza Vinogradnikov“ poklicana, da igra najvažnejšo vlogo. Zatorej, vinogradni, podpirajmo to zvezo! Vstopimo v njene vrste in ustvarimo si organizacijo, ki nas bo štiti in vodila in ki nas bo v najkrajšem času provedla do zaželjenega uspeha!“

Maribor, meseca februarja 1922.

Privremeni odbor Glavnog Saveza Jugoslovenskih Vinogradara:

Anton Puklaveo, vinarski ravnatelj v Mariboru, predsednik.

* * *

Delegacija proizvajateljev čilskega solitra za Slovenije, ki jo je lansko leto zastopal g. dipl. agr. A. Jamnik, je sedaj prevzela Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani. Namen te delegacije je, da daje vsem poljedelcem pojasnila in navodila o najpravišji uporabi vseh vrst umetnih gnojil, a posebno onih, ki se našim zemljam najpotrebnejša, to so dušičnata. Kmetijska družba je vedno širila uporabo umetnih gnojil, ker si je v svesti, da bomo naše kmetijsko gospodarstvo dvignili edinole s pomočjo zvišanja pridelkov. To dosežemo deloma z umnim globokim in temeljitim obdelovanjem zemlje, deloma z dobro pripravljenim hlevskim gnojem in slednjic, ker nam rastline jemljejo iz zemlje več hrane, nego jim je moremo vrniti z domačim gnojem, smo prisiljeni posluževati se umetnih gnojil. Ker je važno, da se kmetovalci pouče v vseh teh vprašanjih, bo kmetijska družba brezplačno doposlala vsakemu kmetovalcu in tistim, ki se za te zanimajo, sledeče letake oziroma brošurice: „Gnoj je zlato!“ „Kako se rastline hranijo?“ „Kaj so umetna gnojila? Ali je potrebno dodajati jih zemlji?“ „Načrt za osnivanje kmetijskih preizkuševališč“, „Čilski soliter in njegova uporaba“, „Navodilo za vršenje poizkusnega gnojenja s čilskim solitrom.“ Na vsa vprašanja, ki se tičejo gnojenja in obdelovanja zemlje, daje brezplačno navodila in nasvete Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg 3.

Poizkusi s čilskim solitrom in drugimi gnojili.

Da ne ostanemo samo pri teoriji, je potrebno, da sami tudi preizkušamo učinek umetnih gnojil v naših zemljah, v kar so potrebni gnojilni poizkusi. V to svrhu je delegacija čilskega solitra dala na razpolaganje količine umetnih gnojil in sicer čilskega solitra, kalijeve soli in superfosfata, s katerimi se bodo napravili poizkusi v različnih krajih Slovenije. Poizkusne parcele so določene na 100 četvornih metrov vsaka, za kar se uporabi 3—6 kg raznih umetnih gnojil. Ta umetna gnojila se dodelijo kmetovalcem brezplačno, če se obvežejo, da bodo natančno po navodilih izvršili te poizkuse in poročali o uspehih z njimi. Prošnje je doposlati Kmetijski družbi.

Dopisi.

Pozor! Ker moramo plačevati davek za vsako naznanilo kake prireditve, veselice ali predstave bodisi v uredniškem ali v inseratnem delu našega lista, izjavljamo, da takih naznanil ne moremo več prinašati brezplačno. Kdor torej želi, da objavimo v našem listu kako prireditev, predstavo, veselico ali kaj sličnega, nam mora vposlati vnaprej za objavo 3 Din. bodisi v denarju, znamkah ali v kolkah. Najboljše je, da se nam ta znesek pošlje po poštni nakaznici, toda na odrezku nakaznice se naj napiše besedilo, ki se naj objavi. Ako se nam ta znesek ne vpošlje, naj nihče ne pričakuje, da bi se mu naznanilo objavilo. Tudi računov za take objave ne bomo pošiljali, ker so stroški previsoki.

Za Jugoslovensko Matico je daroval g. Ivan Krajnc, gostilničar v Sv. Vidu pri Ptujju 25 Din. kot čisti dobiček od zabavnega večera dne 28. februarja 1922 za kar izreka podružnica Jugosl. Matice v Ptujju najsrčnejšo zahvalo.

Za Sokolski dom v Ptujju izročil je odvetnik g. dr. Salamun Ptujjskem Sokolu iz neke kazenske poravnave 2500 K.

Za zgradbo Sokolskega doma v Ptujju poslal je g. dr. Visenjak Alojzij kot poravnavo neke kazenske zadeve 200 K. V družbi g. dr. Fr. Salamuna nabralo se je v isto svrhu dne 12. t. m. 222 K. Sokol izreka najtoplejšo zahvalo.

Za zletni fond Ptujjskega Sokola je nabralo omizje pri „Vinariji“ dne 8. t. m. 32 K in omizje pri Simoniču dne 12. t. m. 60 K. Hvala!

Sokolska akademijo se vrši v soboto, dne 1. aprila 1922 ob 20. uri v Društvenem domu.

Zahvala. Podpisani se najtoplejšo zahvaljujem mestni občini in vsem darovalcem za znesek 3500 K, ki so mi ga izročili ob priliki štiridesetletnega službovanja kot grobar na mestnem pokopališču. Ptuj, dne 22. marca 1922. Alojz Sihrovsky.

Zahvala. Dne 13. marca je umrl v Pobrežju Jožek Vidovič, sin posestnika Jurija Vidoviča. Ker je Jožek bil učencec šentvidske šole, se je pogreba udeležila tudi šolska mladina pod vodstvom učiteljstva. Pri tej priliki je daroval g. Jurij Vidovič za revne šolarje 400 K, za kar mu izreka šolsko vodstvo v imenu šolarjev najprisernejšo zahvalo.

V naši predzadnji številki smo prinesli poročilo, da se je naselil g. kaplan Krajnc v mestu, ne da bi izvajal tu kak poklic. Lojalno izjavljamo, da nismo nameravali zadevi s tem stanovanjske komisije v Ptujju, ki je pripustila g. Kranjcu stanovanje v njegovi hiši le, ker se nikdo drugi ni hotel v tistih naseliti.

„Deseta božja zapoved.“ Dramatično društvo je vpriporilo dne 19. marca popoldne in 20. marca zvečer omenjeni igrokaz. Režija je bila izvedena z veliko skrbnostjo. Igralo se je v obče dobro. Z veseljem opažamo, da se društvo dviga in se mu stavijo na razpolago odlične moči.

G. dr. Jenko, zdravnik v Ptujju je odložil mandat v občinskem svetu, ter je izstopil iz NSS. Poročilo „Ju. oslavije“, da bi ta gospod še pripadal NSS je neresnično. Odlučitev, v katero stranko vstopi sedaj, bo zadel sam najboljšo.

Cercle francais v Ptujju priredi v soboto, dne 1. aprila ob 17. (5.) uri v mestni posve-tovalnici javno predavanje v francoskem jeziku. Predaval bo vseučiliški profesor g. Lucien Tesnière o nevedobni francoski literaturi. Vstopnina za člane in srednješolce prosta, za nečlane 1-50 Din.

Kmetijsko bralno društvo v Rogoznici pri Ptujju. Eno najstarejših društev ptujjske okolice, ki vrši že 17. leto svoje izobraževalno delo, sklicuje za nedeljo, dne 26. marca t. l. svoj redni občni zbor ob 3. popoldne v gostilni F. Bračić v Novivasi s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora, 2. volitev novega odbora, 3. slučajnosti. Dolžnost članov je, da se občenega zborovanja udeležijo polnoštevilno, kakor tudi vsi prijatelji izobraževalnega dela. Odbor.

Zveza slovenskih industrijcev je izdala „Spomenico“, v kateri stvarno utemeljuje potrebo naše mlade in sibke industrije. Mnogi slovenski listi so prinesli to „Spomenico“ v celoti. Mi tem potom povdarjamo, da se z izvajanjem strinjamo v polni meri ter pripominjamo, da je naša industrija neobhodno potrebna čim največje zaščite posebnosti tudi zaščitne carine.

Obrtna razstava v Celju 12.—22. avgusta 1922. Pripravljana dela za letošnjo obrtno razstavo v Celju lepo napreduje. Pred vsem je zasiguranega okrog 6000 kvadratnih metrov razstavnega prostora in to v 24 sobah mestne osnovne šole v Celju, v telovadnici „Sokola“ in na dvorišču. Poslopje je, kakor znano, kar najmodernejšo urejeno, prostori visoki in svetli, kakor nalašč za razstavne namene.

Odbor je nadalje razpisal natečaj za razstavni plakat, katerega so se udeležili razni celjski risarji. Tri najboljša dela, ki so dobila nagrade, se te dni razstavijo pri Goričar-Leskošek v Celju. Sestavljen je tudi že razstavni red in se v prihodnjih dneh z prijavnici vred razpošlje. Udeležbo na razstavi je prijaviti do 1. maja 1922. Razstave se lahko udeležijo obrtniki, industrijalci in trgovci v prvi vrsti iz Slovenije, pa tudi iz cele naše države.

Mestna občina prodaja! Prejeli smo sledeči dopis: V zadnji številki „Ptujjskega lista“ sem čital razglas dveh javnih dražb ptujjske mestne občine. Prav dobro uvidim, da občina proda sode, kotle itd., katerih ne rabi. Ne uvidim pa, zakaj mestna uprava, ki ima vozarsko ali špedicijsko podjetje, prodaja vozove, travnike itd. Pred prevratom se je tudi prodajalo: eni so kupovali hiše od mestne hranilnice, drugi je odkupil pisalni stroj trgovskega gremija, tako so javne korporacije dobivale malovreden denar za realne vrednote. Danes menda tudi še imajo vozovi in travniki več vrednosti kakor denar.

Smrtna kosa. V ponedeljek, dne 20. t. m. je nenadoma umrl g. Srečko Auer, brivski mojster in občinski odbornik. Zadel ga je srčna kap. Pogreb se je vršil v sredo, dne 22. marca ob obilni udeležbi občinstva. Mestno občino sta zastopala gg. župan Lozinšek in podžupan Blažek. Pogreba so se udeležili tudi vsi trije občinski klubi skoro polnoštevilno. Pred hišo žalosti in ob grobu je zapel žalostinki delavski pevski zbor, pogreb pa je spremljala mestna godba. Ob grobu se je od pokojnika poslovil v imenu prijateljev in somišljenikov g. Komavli. Naj mu bo zemljica lahka!

Predpisni izkazi o dohodnini in prihodnini. Javlja se, da bodo predpisni izkazi o dohodnini in prihodnini za leto 1921, razgrnjeni v smislu čl. 36, točka 11 zač. fin. zakona za leti 1920/1921 Ur. l. št. 240, davkoplačevalcem na vpogled od 1. aprila do 15. aprila t. l. in sicer pri pristojnih davčnih uradih v Ptujju, Ormožu in Rogatecu, ter pri občinskih uradih izven sedeža davčnih uradov. Davkoplačevalec ima pravico vpogledati le njegovo davčno dolžnost zadevajoče predpisne postavke, za druge davkoplačevalce pa le, če se izkaže s kolka prostim pooblastilom, da jih je upravičen zastopati v davčnih zadevah. Predpis davkov onim zavezancem, ki v 15 dneh po pretoku roka za vpogled odmere ne vložijo priziva ali pritožbe pri davčnem oblastvu, postane pravoveljavna, če tudi se davčnim zavezancem ne vroče posebni plačilni nalogi. Prekoračitev tega roka se sme opravičiti samo v primerih § 286 zak. o oseb. davkih. Vsak davkoplačevalec je upravičen še naprej zahtevati tekom gornjega roka, da se mu prijavi podrobna odmerena podlaga. Prošnja za odmerilno podlago dohodnine in prihodnine mora biti kolektivna z 8 K, če vsebuje obenem prijavo priziva z 20 K, sam priziv pa tudi z 20 K.

Razglas. Javlja se v smislu § 15. zakona o osebnih davkih odnosno člena 13. izvrš. predpisa I k označenem zakonu, da bodo razgrnjeni sezname pripadnikov davčnih družb I. in II. razreda od 15. do 30. marca 1922 pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru, Ciril Metodova ul. št. 1, II. nadstropja, soba št. 2, sezname pripadnikov davčnih družb III. in IV. razreda pa od 15. do 30. marca t. l. pri davčnem okrajnem oblastvu v Ptujju, Slomškova ulica št. 15 II. nadstropje, soba 1.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Gospod finančni minister je v smislu odloka reparacijske komisije s svojim rešenjem z dne 4. marca D br. 4112 odredil: 1. da imetniki obveznic ogrskih predvojnih posojil, ki teh obveznic v odrejenem roku niso dali žigosati, to lahko še do vstetega 31. marca 1922 naknadno storijo. 2. Obveznice je poslati s prošnjo vred pretekom tega roka neposredno generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu. 3. Predložitev obveznic radi žigosanja je obvezna tudi za tuje državljane; vendar pa se ti lahko hkratu nsprosijo, da se obveznice samo zaznanujejo kot svojina tujega državljana. V tem pri-

meru je treba priložiti prošnji potrdilo o državljanstvu in dokazati lastnino. 4. Naši državljani, ki bivajo na ozemlju naše kraljevine, ki pa imajo svoje obveznice shranjene v inozemstvu na Ogrskem ali v kateri nasledstvenih držav bivše Ogrske, morajo, ako tega doslej še niso storili, do vstetega 20. marca 1922 pri generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu vložiti prošnjo radi protesta proti žigosanju. Take prošnje je vlagati v smislu naredbe D br. 1683 z dne 24. januarja 1922 (Ur. list št. 10 z dne 1. februarja 1922 in jim priložiti potrdilo o državljanstvu. 5. Naši državljani, ki žive izven mej naše kraljevine pa imajo svoje obveznice deponirane na Ogrskem ali v kateri nasledstvenih držav bivše Ogrske, morajo sami vložiti protest proti žigosanju pri vladi dotične države. O vložnem protestu morajo takoj obvestiti kr. poslanstvo v dotični državi in hkratu navesti vse podatke, ki so potrebni radi evidence. 6. Na prošnje, vložene po preteklem roku se ne bo oziralo. Imetniki nežigosanih obveznic naj sami sebi pripišejo posledice, ki bi utegnile nastati.

Razno.

„DRAVA.“ Dne 15. t. m. je prevzelo narodno železničarsko glasbeno društvo „Drava“ v Mariboru ves godbeni inventar bivše delavniške godbe (Südbahn werksstättenkapelle) z katerim dnevom je prenehalo delovanje tega društva. Podpisano društvo je ustanovilo istočasno lastno godbo na pihalo in log, katera je cenjeju občinstvu na razpolago. Reflektanti na godbo naj pošljejo tozadevne prošnje na sledeči naslov: Predsedništvo „Drava“ A. Lukačič koroški kolodvor Maribor.

Na progi Maribor-Ljutomer se je pričel dne 10. marca redni promet. Odhod iz Maribora ob 6-20 in 17-16, prihod v Ljutomer ob 10-19 in 20-57. — Odhod iz Ljutomera ob 6-07 in 16-47, prihod v Maribor ob 9-53 in 20-52.

Poneverjenje. Bivši poverjenik in blagajnik hranilnice v Ljutomeru je poneveril hranilnici nad pol milijona kron. Ponarejeval je hranilne knjižice in si izplačeval denar. Živel je tako razkošno kakor kak baron. Obsojen je bil na dve in pol leta težke ječe.

Zagrebački velesajam. Ovih se je dana započelo razdeljivanjem izložbenih mesta medju prijavljene tvrtke za prolejni sajam uzoraka. Budući da je broj prijave do sada nadmašio svako očekivanje, te su se neke skupine gotovo do zadnjega poduzeća prijavile, bila je uprava Zagrebačkog Zbora prisnudjena, da uzme u izgled izgradnju daljnih paviljona. Isprvja se računalo, da će velika industrijska palaša dostajati, da se u nju namjesti bar glavni dio domaće proizvodnje. Medjutim, odaziv je tako velik, da će se tek po priliki jedna trećina u glavnu zgradu smjestiti moći, dok će ostale skupine izložiti u paviljonima oko glavne zgrade. Svaka tvrtka, koja se prijavila dobiti će izravno riješenje od uprave Zagrebačkog Zbora. Propagantistki odio Zbora već je započeo razaslanjem plakata, koji će biti aširani po svim većim mjestima u zemji i inozemstvu.

Umrl je pri sv. Trojici v Halozah župnik iz reda minoritov g. Peter (Jožef) Žirovnik, znaan narodni mučenik iz dobe krutega pregajanja Slovencev. V začetku vojne so ga orožniki uklenjenega gnali iz Št. Vida v Ptui, kjer ga je nemška druhalj pretepevala, da je prišel v Gradec ves razmesarjen. Od takrat je pokojnik vidno hiral. Blag mu spomin!

Kilo gnjati 800 kron. V Zagrebu je ovađena restavraterka na državnem kolodvoru neka Darinka Belošević, da je porcije svinjske gnjati tako visoko zaračunavala, da je dobila za vsak kilogram 800 kron.

Živ pokopan. V Vrdniku v Vojvodini je dala neka delavčeva žena svojemu dveletnemu otroku skledico čaja, v katerem je skuhala večjo množino maka. Ta pijača je kot strup otroka tako opojila, da so vsi mislili, da je umrl. Poslali so po zdravnika, toda

zdravnik ni prišel ampak neki bolnikški uslužbenec, ki je izjavil, da je otrok umrl. Otrok je bil pokopan, toda grobar je kmalu na to slišal jokanje iz groba. Ko so grob odkopali, je bil otrok že mrtev, kajti zadušil se je. V smrtni borbi v grobu si je dete, žrtev lakomnosti, izgrizlo vse prste.

Molitev za slov. rod. Vglazbil in izdal Anton Kosi. Tako se zove mična in v narodnem tonu zložena pesem, ki je kaj primerna, da jo pojo sedanje dni v šolah in na raznih prireditvah. Skladba se dobi pri skladatelju v Središču, ter v vseh večjih knjigotiznicah po Slovenskem in Hrvatskem.

Poneverjalec ustrelil stražnika. Mariborskemu puškarju Poschingerju je njegov 20-letni pomočnik Iv. Eller poneveril 1600 kron in samokres ter se odpeljal k svoji sestri v Zagreb, kjer je denar zapravil. Ko ga je policija na ulici ustavila, ker je držal revolver v roki, češ, da se bo ustrelil, je nameril na policajta revolver, pri tem pa se spodtaknil in padel. Med padcem se je samokres sprožil ter je krogla zadela policajta, ki je obležal mrtev. Ni še dognano, ali je oddal strel namenoma ali vsled padca.

Razširjajte „Ptujski list.“

KUHARICA, katera opravlja tudi hišna dela in poseduje dolgoletna spričevala, kakor **mlajše deklet,** ki govori slovensko in nemško in je uporabna v trgovini, se sprejmeta v Ptuju, Prešernova ulica 5.

Proda se:

velik pes, pasma Leonberger, 18 mesecev star in **gramofon** s 15 ploščami. Naslov pove uprava lista.

Na Ptujski gori se proda gozd, meri 6—7 oralov, obstoječ iz bukovega, hrastovega, trnovega lesa in eden lep travnik. Vpraša se pri Antonu Vaupotiču, pekarju, Ptujška gora.

Gonilni jermeni iz la usnja za tovarne, mline, žage in poljedelske stroje v vsaki širini, v zalogi pri **IV. KRAVOS,** Maribor, Aleksandrova c. 13.

Služba pisarniškega pomočnika pri državni žrebčarni na Selu pri Ljubljani je razpisana v Uradnem listu št. 25.

Staro srebro, srebrne krane in drugi, nerabljen denar, nadalje nerabljene zlato, kupujem po najvišjih cenah. — Ponudbe na **J. AUGUSTIN,** trg: zlata Ljubljana, Dunajska cesta 36. — in srebra, Uradne ure od 9 do 12. ure dopoldne.

Za staro zlato in srebro plačam najvišje cene. **Karl Ackermann,** urar, Ptuj.

Svinjske kože kupuje „PETOVIA“ usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuju.

Iščejo se

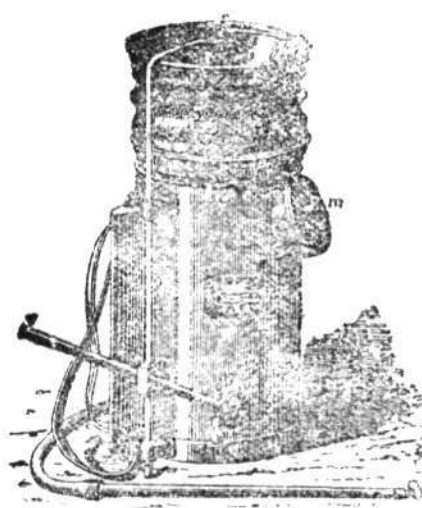
dve delavni ženski ali oženjeni ljudje za poljsko delo, dobijo prosto stanovanje, lepi vrt za zelenjavo, drvarnico in klet, prosto zemljo koliko se rabi, katera se odsluži. Sprejme se tudi priden volar. Vpraša se pri **Mariji Veršič,** posestnica, Breg št. 25 pri Ptuju.

Na prodaj posestvo

obstoječe iz 3 oralov vinograda, 7 oralov lepega mešanega gozda, 10 oralov njiv, travnikov in sadonosnikov z lepo zidano hišo, v kateri je boljše stanovanje in stanovanje za viničarja, lepa obokana klet, preša in pribl. za 52 hl sodov. Nadalje gospodarsko poslopje in še druga hiša za viničarja s hlevom. — Posestvo se nahaja v občini Ragoznici ok. Maribor in je 1/4 ure od okrajne ceste Ptuj-Sv. Barbara pri Mariboru in 1/4 ure od okrajne ceste Ptuj-Sv. Rupert-Sv. Lenart v Slov. gor. oddaljeno, ter leži v lepi solnčni legi. Posestvo je naprodaj tudi v skupinah. Cena po dogovoru. Natančna pojasnila daje **Pavla Prekoršek,** Sv. Barbara pri Mariboru.

Kdor želi posestvo kupiti ali prodati, naj se oglasi v upravnistvu „Ptujškega lista.“

Za vinogradnike.

BRIZGALKE

za peronosporo popravi po ceni klepar A. Majcen, Ptuj, Hrvatski trg 1. Tam se dobivajo tudi nove brizgalke in nove ročne žepjenke.

Kostanjev les franko vagon vseh postajah v Sloveniji, kakor tudi večje količine na panju kupuje **Tovarna za taninski ekstrakt MAIŠPERK,** pošta Ptujška gora.

POZOR!

Posestnikom avtomobilov in motorjev, žag, mlinov in kmetijskih obratov nudimo po nizkih cenah rafinirano strojno kakor tudi „cilinder“ olje za motore in parne stroje, potem tovtmast, bencin in vazelin.

J. Mahorko, družba z o. z. poprej petrolejska družba v Ptuju, Panonska ul. 4. Zastopnik Karol Heller.

Usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuju

„PETOVIA“

Izdeluje vsakovrstne usnje, čevlje, fine in navadne, gamaše, torbice, listnice, denarnice in drugo fino galanterijo. Cene nizke, postrežba točna.

Jadranska banka Beograd

Delniška glavnica: Din. 30.000.000.—

Rezerva: Din. 15.000.000.—

PODRUŽNICE:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: **JADRANSKA.**

Afilirani zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortland Street New York City.